

Norges Fiskarlag
Postboks 1233 Sluppen

7462 TRONDHEIM

Saksbehandler: Per Sandberg
Telefon: 90592863
Seksjon: Kontrollseksjonen
Vår referanse: 14/17412
Deres referanse:
Vår dato: 16.12.2015
Deres dato:

Att:

HØRING - OMREGNINGSFAKTORER FOR PRODUKTER AV TORSK NORD FOR 62°N I VINTERSESONGEN OG UMIDDELBAR SLØYD SOM DEL AV LANDINGEN

For å kunne beregne et korrekt ressursuttak i fiskeriene må all fangst veies og veid kvantum føres på seddel. I mange tilfeller er fisken allerede sløyd, eller sløyd og hodekappet når den veies. Da må fiskens vekt regnes om til levende/rund tilstand ved bruk av omregningsfaktorer. Fiskeridirektoratet har ansvaret for å fastsette korrekte omregningsfaktorer.

Omregningsfaktorene angir som kjent forholdet mellom fiskens levende vekt og fiskens produktvekt (eksempelvis sløyd/hodekappet). Naturlige variasjoner i fiskens kondisjon (fødeopptak og vekt), samt oppbygging av gyteprodukter, innebærer at dette forholdet varierer i løpet av året. Forholdet varierer også med fiskens størrelse, og avhenger derfor også av redskapets selektivitet. Tilsvarende kan forholdet variere hvis fisken har ulik størrelse i ulike fangstområder.

Fiskeridirektoratets arbeidsform har vært å etablere en enkelt omregningsfaktor for hvert produkt, som dekker fangst tatt med alle redskap i alle områder hele året. For produktet sløyd og hodekappet torsk har faktoren 1,50 vært benyttet siden 1992.

Fiskeridirektoratet har avholdt et møte med næringen 15. desember 2015 hvor rapport fra arbeid med omregningsfaktorer for produkter av torsk nord for 62°N i vintersesongen 2015 ble lagt frem. Næringen ble samtidig orientert om hovedtrekkene i forslaget som legges frem i denne høringen. Rapporten finnes på våre hjemmesider:

<http://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Nyheter/2015/1215/Fiskeridirektoeren-vil-ha-egen-vinterfaktor-paa-torsk>

1 Behov for å øke faktoren i torskefisket

Fiskeridirektoratet foretar jevnlig målinger for å kontrollere at gjeldende omregningsfaktorer er korrekte. I perioden januar til april 2015 foretok Fiskeridirektoratet og Kystvakten målinger av omregningsfaktorer for følgende produkter av torsk:

- sløyd med hode (offisiell faktor: 1,18)
- sløyd uten hode, rundsnitt (offisiell faktor: 1,50)

De vektete gjennomsnittlige omregningsfaktorene for produktet sløyd med hode for alle fiskeredskaper og kystfiskeredskaper i vintersesongen 2015 var henholdsvis 11,1 % og 11,3 % høyere enn den offisielle omregningsfaktoren på 1,18, jf tabell 1.

For produktet sløyd uten hode, rundsnitt var de vektete gjennomsnittlige omregningsfaktorene for henholdsvis alle fiskeredskaper og kystfiskeredskaper 11,4 % og 12,3 % høyere enn den offisielle omregningsfaktoren på 1,50, jf tabell 1.

Tabell 1: Vektete gjennomsnittlige omregningsfaktorer for produkter av torsk per fiskeredskap og for alle fiskeredskaper og kystfiskeredskap fra Fiskeridirektoratets og Kystvaktens målinger av omregningsfaktorer vinteren 2015.

Fiskeredskap	Sløyd med hode	Sløyd uten hode, rundsnitt
Trål	1,241	1,624
Autoline	1,207	1,518
Garn	1,330	1,691
Snurrevad	1,309	1,698
Line	1,196	1,578
Jukse	1,248	1,621
Alle fiskeredskaper	1,311	1,671
Kystfiskeredskaper	1,313	1,684

2 Arbeid i norsk-russisk arbeidsgruppe for omregningsfaktorer høsten 2015

Selv om nevnte målinger kun dekker vinterfisket, var de så høye at det var grunn til å se nærmere på om de generelle faktorene for produktene sløyd med hode og sløyd uten hode burde revideres. Etersom torsk er en fellesbestand med Russland, ble spørsmålet behandlet i den norsk-russiske arbeidsgruppen for omregningsfaktorer. Gruppen foretok en slik vurdering i sitt møte i september i år, hvorpå gruppens konklusjoner ble drøftet videre i Det Permanente utvalg for forvaltnings og kontrollspørsmål, og endelig bekreftet i Den blandede norsk-russiske

fiskerikommisjon på møte i høst.

Hensyntatt de nye måleresultatene beregnet arbeidsgruppen en revidert omregningsfaktor (for alle redskap hele året) til 1,557. Det var imidlertid åpenbart at det var målingene av omregningsfaktorer i det norske kystfisket som bidro til å øke gjennomsnittsfaktoren. Om målingene fra det norske kystfisket ble utelatt, slik at en kun sto igjen med de redskap som benyttes av den russiske flåten og norsk havfiskeflåte (trål og autoline), falt omregningsfaktoren til 1,512. Forskjellen på sistnevnte og den offisielle faktoren på 1,50 er 0,7%.

Det ble ikke oppnådd enighet med Russland om en ny omforent omregningsfaktor på 1,557. I forhold til Russland ble det derfor bestemt å videreføre den gjeldende omregningsfaktor på 1,50, som er tilnærmet dekkende for de to nasjoners fiske med trål og autoline i perioden 2007-2014.

3 Behovet for en vinterfaktor for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Når det ikke ble oppnådd enighet med Russland om å heve gjeldende faktor til 1,557 vil det beregnede ressursuttaket fra fartøy som fisker med konvensjonelle redskap bli for lavt dersom en benytter gjeldende omregningsfaktorer på 1,50. Dette er problematisk med tanke på at dette skal danne grunnlag for en langsiktig og bærekraftig ressursforvaltning.

For at ressursuttaket for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap etter torsk om vinteren skal beregnes korrekt er det altså behov for å fastsette særskilte faktorer for produktene sløyd med hode (SH) og sløyd uten hode (SUH). De to faktorene bør ligge på henholdsvis 1,31 og 1,68.

Dette innebærer at vi i fisket etter torsk vil ha to omregningsfaktorer for hvert produkt i løpet av året, og virkeområdet for vinterfaktoren vil måtte avgrenses med hensyn til tidsrom, fangstområder og redskap.

4 Virkeområdet for en vinterfaktor

Redskapene trål og autoline er det allerede tatt høyde for i den felles norsk-russiske omregningsfaktoren på 1,50. Denne omregningsfaktoren dekker fiske etter torsk med disse redskapene i Norges økonomiske sone, Fiskevernsonen ved Svalbard og Russlands økonomiske sone i vinter-, sommer- og høstsesongen. Selv om trålerne fisket på torsk med en reell faktor over 1,60 i vintersesongen 2015 i Norges økonomiske sone, vil ikke dette gi noe stort utslag på snittfaktoren gjennom året. Den ville ha vært 1,52 ved å inkludere dataene fra vintersesongen 2015 på trål og autoline. Det er målt lavere faktorer for trål i vintersesongen i Norges økonomiske sone og i

Russlands økonomiske sone tidligere år. Faktorene for trål og autoline ligger rundt 1,51 resten av året. Men faktoren for trål og autoline i Norges økonomiske sone skal overvåkes i vintersesongen 2016.

En vinterfaktor bør derfor dekke fiske etter torsk med konvensjonelle redskap med unntak av autoline for fartøy over 28 m største lengde. Fiskeridirektoratets målinger vinteren 2015 dekker statistikkområdene 00, 03, 04, 05, 06, 07 og 12. Med unntak av målingene i område 12 bekrefter målingene i disse områdene en vinterfaktor på henholdsvis 1,31 (SH) og 1,68 (SUH).

Den relevante tidsperiode for en vinterfaktor vil være fra og med 15. januar til og med 15. april.

Torsk fiskes med alle redskaper i løpet av vinteren, og i en del tilfeller i de samme fangstområdene. På enkelte fangstfelt vil alle redskap kunne få samme størrelsessammensetning og forholdet mellom rundvekt og sløyd/hodekappet vekt vil derfor være tilnærmet likt. Dette vil kunne reise spørsmål om rimeligheten i at et redskap skal reguleres med en faktor og et annet med en annen faktor.

Tilsvarende vil det kunne erfares samme størrelsessammensetning av fisken før og etter de datoer som vinterfaktoren skal gjelde for.

Aktørene vil kunne oppleve slike situasjoner som urettferdige. De aktører hvis fangst blir omregnet med en vinterfaktor vil kunne påberope seg at de høster på samme måte som en annen aktør hvis fangst ikke blir omregnet av en vinterfaktor. Ved innføring av to omregningsfaktorer for ett produkt er slike avgrensingsproblemer uunngåelige, men Fiskeridirektoratet mener at dette er avgrensingsproblemer som må aksepteres dersom vi skal kunne beregne korrekt ressursuttak av torskebestanden.

5 Umiddelbar sløying som en del av landingen

I henhold til forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttsedler § 3 andre ledd andre setning anses umiddelbar sløying av bunnfisk som en del av landingen. Dette ble i sin tid innført for å ivareta et tradisjonelt landingsmønster i enkelte områder, dvs at det kun omfattet et mindre kvantum. De siste årene har mottaksmønsteret endret seg slik at en vesentlig del av landet kvantum nå sløyes umiddelbart i forbindelse med landingen. Dette skaper en rekke kontrollmessige utfordringer i kombinasjon med problemstillingen som beskrevet her om fiskens kondisjon i enkelte deler av året.

I forbindelse med et møte med næringen den 15. desember 2015 om

Fiskeridirektoratets målinger av omregningsfaktor på torsk vinteren 2015 fremkom det klare oppfatninger fra deler næringen om at fisk bør seddelsføres slik den kommer på land. Det ble trukket frem at dette vil gi like konkurranseforhold og at det vil være enklere å håndheve.

Fiskeridirektoratet vil med bakgrunn i det som fremkom under møtet foreslå at definisjonen av landing endres slik at umiddelbar sløyning ikke inngår i landingen. Det er flere gode grunner for å gjøre denne endringen.

I landingsforskriften er det krav om at fangstene skal holdes adskilt til de er ferdig veid og det er ført en seddel. Dersom fangsten veies umiddelbart når den tas på land vil mottakene kunne produsere fisken mer effektivt ved at den ikke lenger må holdes adskilt etter at seddel er skrevet. Videre vil fisker kunne forlate mottakene tidligere og kan dermed utøve et mer effektivt fiske.

Det er samtidig et politisk mål at hele fisken skal tas til land for å utnytte de totale ressursene best mulig. Det har blitt trukket frem som en bekymring at dersom adgangen til umiddelbar sløyning som del av landingen fjernes, vil fisken igjen sløyas på havet, altså i motstrid med det politiske målet.

Fiskeridirektoratet mener dette er en ubegrunnet bekymring. Mottakene ønsker i dag i hovedsak å motta rund fisk. Dette begrunnes med kvalitetsmessige årsaker, herunder at rund leveranse ivaretar kvaliteten både på hovedprodukt og biprodukter. Samtidig er næringen interessert i å utnytte hele fisken som ressurs. Videre er strukturen i fartøyleddet endret slik at fartøyene ikke er bemannet slik at det er realistisk å tro at fartøyene vil legge om til sløyning før landing. Fiskeridirektoratet ser heller ikke at denne endringen vil reverseres.

6 Administrative og økonomiske konsekvenser

6.1 Konsekvenser av en vinterfaktor ved avvikling av fisket for kystflåten

I dag lander kystflåten mer enn 80 % av torsken på kai i rund, bløgget tilstand, men av dette er kun litt over 30 % seddelført som rund fisk.

Ved bruk av en vinterfaktor vil det ikke utgjøre noe forskjell på kvoteavregningen for fisker om fisken seddelføres rund eller sløyd og hodekappet. Landingssituasjonen kan bli enklere for fisker og kjøper, fordi sluttseddel kan underskrives etter kortere tid i havn.

6.2 Konsekvenser for beregning av ressursuttaket

Den norske flåten som fisker med konvensjonelle redskap har i 2015 en gruppekvote på 269 544 tonn torsk, hvorav havfiskeflåten har 33 987 tonn. Alle kvoter er gitt i

rund vekt.

Som nevnt bør en vinterfaktor dekke fiske etter torsk med konvensjonelle redskap med unntak av autoline for fartøy over 28 m største lengde. løpet av årene 2012-2014 fisket denne gruppen 71% av sitt kvantum i månedene februar til april. Hvis vi legger til grunn at denne gruppen fisker 71 % av sin kvote fra og med 15. januar til og med 15. april utgjør dette 167 245 tonn torsk. Regnes dette kvantumet om til produktvekt av sløyd og hodekappet torsk (SUH) med gjeldende omregningsfaktor 1,50 vil dette utgjøre 111 497 tonn.

Regnes et kvantum SUH med vekt 111 496 tonn om til rundvekt basert på en vinterfaktor på 1,68 vil det utgjøre 187 315 tonn rundvekt. Med den nåværende faktor på 1,50 blir altså ressursuttaket beregnet 20 070 tonn for lavt.

6.3 Konsekvenser for kvoteregnskap for fisker

En fisker som har en kvote på 100 tonn torsk vil, med nåværende omregningsfaktor, kunne levere 66,7 tonn SUH torsk. Hvor mye mindre han kan levere ved innføring av en vinterfaktor vil selvsagt avhenge av hvor mye han fisker om vinteren;

- Hvis fisker velger å fiske hele torskekvoten i andre perioder enn den perioden vinterfaktoren innføres, vil vinterfaktoren ikke påvirke hvor mye han kan levere.
- Hvis fisker velger å fiske 71 % av torskekvoten i den perioden vinterfaktoren blir gjeldende (snittet for angjeldende fartøygruppes fiske i 2012-2014), vil regnestykket bli som følger;
  - Kvote: 100 tonn rund vekt
  - Fisket om vinteren: $71 \text{ tonn} / 1,68 = 42,26 \text{ tonn SUH}$
  - Fisket utenom vinteren: $29 \text{ tonn} / 1,50 = 19,33 \text{ tonn SUH}$
  - Totalt vil fisker da kunne levere 61,6 tonn SUH.
  - En vinterfaktor vil i et slikt tilfelle kunne levere 5,1 tonn, eller ca 7,6 % mindre enn med nåværende faktor.
- Hvis fisker velger å fiske hele sin torskekvote om vinteren vil han kunne levere 59,5 tonn SUH. Dette er 8,2 tonn, eller 12,3% mindre enn han kan fiske med nåværende faktor.

7 Forslag til forskrift

Fiskeridirektoratet foreslår på bakgrunn av det som er beskrevet i denne høringen følgende endringer:

a) Omregningsfaktor

I Fiskeri- og kystdepartementets forskrift av 20. mai 2009 nr. 534 om omregningsfaktor fra produktvekt til rund vekt foreslås følgende endringer:

Ny § 4 Omregningsfaktorer for produkter av torsk nord for 62°N

Følgende omregningsfaktor skal anvendes ved omregning fra produktvekt til rund vekt ved fiske etter torsk nord for 62°N i statistikkområdene 03, 04, 05, 00, 06 og 07 fra og med 15. januar til og med 15. april for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap med unntak av autoline for fartøy over 28 meter største lengde:

Produkt	faktor
Torsk, sløyd med hode	1,31
Torsk, sløyd uten hode, rundsnitt	1,68

§§ 4-6 blir deretter §§ 5-7

b) Umiddelbar sløyning

I Nærings- og fiskeridepartementets forskrift 6. mai 2014 nr. 607 om landings- og sluttseddel foreslås følgende endringer:

§ 3 andre ledd andre setning slettes.

§ 3 andre ledd vil deretter lyde:

«Med landing menes alle tilfeller der fisk losses fra fiskefartøy, herunder omlasting og lossing av fisk fra fartøy som transporterer omlastet fisk, samt opptak av fisk fra lås/merd/pose. Fartøyet skal ha samme registreringsmerke ved landing som under fiske- eller fangstoperasjonen.»

8 Høringsinnspill

Fiskeridirektoratet ber om at eventuelle innspill til denne høringen sendes til postmottak@fiskeridir.no innen 26. januar 2016.

Med hilsen

Liv Holmefjord
Fiskeridirektør

Per Sandberg
Direktør

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift

Mottakerliste:

Finnmark fylkeskommune	Fylkeshuset	9815	VADSØ
Fiskebåt	Røysegata 15	6003	ÅLESUND
Kystvakten	Postboks 295	8401	SORTLAND
Mattilsynet	Felles postmottak	2381	BRUMUNDDAL
Nofima Akvaforsk- Fiskeriforskning AS	Postboks 6122	9192	TROMSØ
Nordland fylkeskommune	Fylkeshuset	8048	BODØ
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Sluppen	7462	TRONDHEIM
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Sluppen	7462	TRONDHEIM
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Norges Råfisklag	Postboks 1263 Sluppen	7462	TRONDHEIM
Norges Sildesalgslag	Postboks 7065	5020	BERGEN
Norske Sjømatbedrifters Landsforening	Postboks 639 Sentrum	7406	TRONDHEIM
Pelagisk Forening/Pelagisk Servicekontor AS	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Rogaland Fiskesalgslag SL	Postboks 1539 Kjelvene	4093	STAVANGER
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstuen	0305	OSLO
Skagerakfisk SL	Postboks 401	4664	KRISTIANSAND S
Skattedirektoratet	Postboks 6300 Etterstad	0603	OSLO
Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag	Postboks 408 Sentrum	6001	ÅLESUND
Toll- og avgiftsdirektoratet	Postboks 8122 Dep	0032	OSLO
Troms fylkeskommune	Postboks 6600	9296	TROMSØ
Vest-Norges Fiskesalslag	Postboks 83	6701	MÅLØY
WWF-Norge		0130	OSLO

Kopi til:

Aksel Eikemo

Kom.stab

Kontrollseksjonen

Postboks 185 -
Sentrum

5804 BERGEN

Liv Holmefjord

Nærings- og fiskeridepartementet

Postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Kopi til:

Per Sandberg

Region Finnmark	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Region Møre og Romsdal	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Region Nordland	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Region Sør	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Region Troms	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Region Trøndelag	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Region Vest	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Reguleringsseksjonen	Postboks 185 - Sentrum	5804	BERGEN
Statistikkavdelingen	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN